

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

зацікавленими особами (працівниками, постачальниками, споживачами, кредиторами, державними та місцевими органами влади, громадськістю тощо), що направлені на підвищення ефективності діяльності акціонерного товариства.

Література

1. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: навч. посіб. – Харків ХНАМГ, 2009. – 278 с.
2. Скібіцький О.М. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. / О.М. Скібіцький, В.В. Матвеєв, Л.І. Скібіцька. – Київ: Кондор, 2011. – 912 с.
3. Мороз О.В., Карачина Н.П., Халімон Т.М. Корпоративне управління на підприємствах України: постприватизаційний етап еволюції: Монографія. — Вінниця: УНІВЕР-СУМ - Вінниця, 2008. — 180 с.
4. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємств. Монографія. – К.:КНЕУ, 2002. – 272 с.
5. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 317 с.

УДК 330.133.1:334(477)

Денисенко М.П., д.е.н., професор
Фаріон Н.О., аспірант
Київський національний університет
технологій та дизайну

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Метою дослідження є визначення тенденцій розвитку корпоративного

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

сектору економіки України. Для досягнення поставленої мети необхідно проаналізувати та узагальнити статистичні дані та визначити структуру корпоративного сектору.

Об'єктом дослідження є зміни в кількісному складі підприємств за організаційно-правовими формами господарювання. Предметом дослідження є корпоративний сектор економіки України.

Для систематизації економіко-статистичної інформації (збір, обробка, компонування інформації) з метою встановлення поточного стану та виявлення тенденцій розвитку корпоративного сектору економіки України були використані методи статистичного та логічного аналізу.

В економічному розвитку країни корпоративний сектор відіграє провідну роль. Аналіз статистичних даних показав, що в Україні за останні 10 років питома вага корпоративного сектору збільшувалась і на початку 2018 р. складала 48 % (рис. 1).

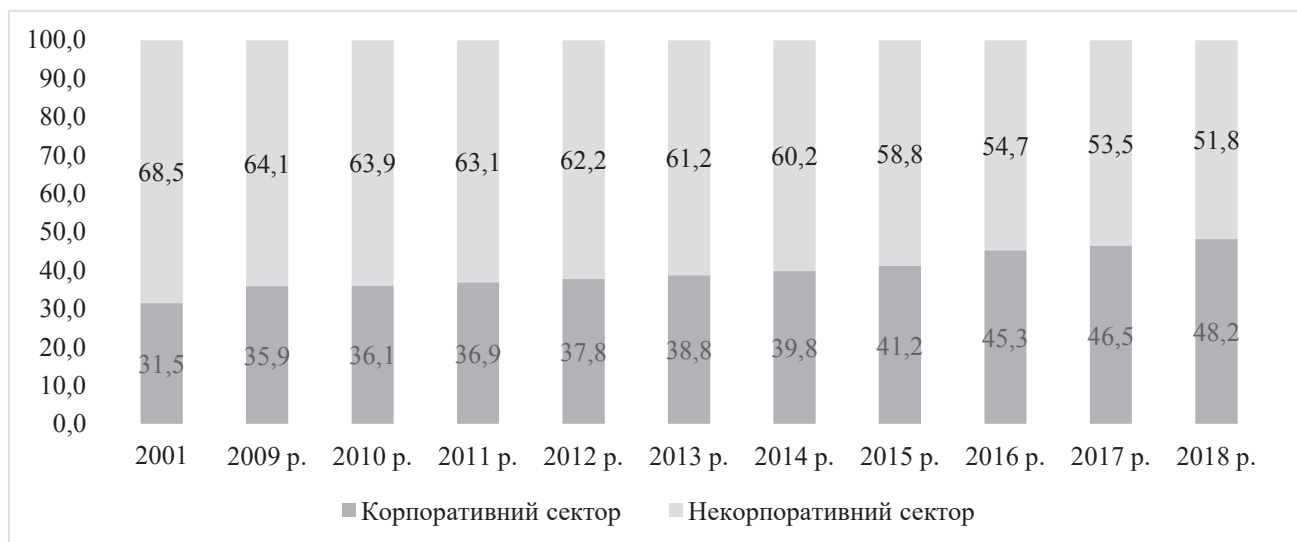

Рис. 1. Співвідношення корпоративного та некорпоративного сектору, у %

* складено автором на основі даних Державної служби статистик України [1]

Корпоративний сектор економіки України представлений значною кількістю видів суб'єктів господарювання. До корпоративного сектору відносять ті підприємства, майно яких складається з часток їх учасників, а також власність відокремлена від управління [2, с. 22]. Відповідно до вище

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

сказаного, до підприємств корпоративного типу відносяться акціонерні товариства і товариства з обмеженою відповідальністю. Корпоративний сектор також включає об'єднання юридичних осіб, до складу яких, в свою чергу належать асоціація, корпорація, консорціум, концерн а також інші об'єднання.

За останні 19 років кількість підприємств корпоративного типу збільшилась більше ніж в 2 рази. Таке зростання в основному відбулося за рахунок товариств з обмеженою відповідальністю, які за кількісними показниками складають основу корпоративного сектору. Впродовж досліджуваного періоду відбувалося поступове збільшення їх кількості (табл. 1).

А ось кількість акціонерних товариств порівняно з 2001р. скоротилась більше ніж в 2 рази, коли їх кількість була 34942 од. На початок 2018 року в Україні функціонувало 14710 акціонерних товариств. Тенденція щодо зниження загальної кількості акціонерних товариств, як публічного так і приватного типу, пояснюється поступовою реорганізацією акціонерних товариств в інші організаційно-правові форми, переважно в товариства з обмеженою відповідальністю, що обумовлено неможливістю підприємств, створених в процесі приватизації та корпоратизації, підтримувати цю найскладнішу форму організації бізнесу. Крім того, в 2016 р. відбулося зменшення їх кількості у зв'язку зі внесеними змінами до Закону України «Про акціонерні товариства».

Таблиця 1

Динаміка структури корпоративного сектора України за організаційно-правовими формами господарювання

(станом на початок року), од.

Організаційно-правова форма	Роки										
	2001	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Всього підприємств корпоративного типу	262532	441746	454421	478100	500473	520222	546063	548294	507613	551533	595216

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

у тому числі:											
Акціонерне товариство	34942	31100	30169	28748	26568	25531	24813	23110	15571	15206	14710
у % до загальної кількості	13,3	7,0	6,6	6,0	5,3	4,9	4,5	4,2	3,1	2,8	2,5
Товариство з обмеженою відповідальністю	221905	404525	418145	443223	467822	488781	515371	519607	488205	532401	576554
у % до загальної кількості	84,5	91,6	92,0	92,7	93,5	94,0	94,4	94,8	96,2	96,5	96,9
Асоціація	2516	3057	3125	3180	3222	3194	3234	3108	2260	2331	2376
у % до загальної кількості	1,0	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4
Корпорація	609	862	866	872	862	852	836	777	560	564	558
у % до загальної кількості	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Консорціум	57	89	92	92	94	93	94	90	66	69	74
у % до загальної кількості	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Концерн	380	396	390	387	373	359	350	327	195	195	191
у % до загальної кількості	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Інші об'єднання юридичних осіб	2123	1717	1634	1598	1532	1412	1365	1275	756	767	753
у % до загальної кількості	0,8	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1

* джерело: складено автором на основі даних Державної служби статистики України [1]

За кількісними показниками основу корпоративного сектору складають товариства з обмеженою відповідальністю. Сьогодні важливо створювати сприятливі умови для розвитку і інших організаційно-правових форм господарювання. Зокрема такими є акціонерні товариства, які порівняно з іншими формами власності мають найбільший потенціал для розвитку.

Література

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс]: Державний комітет статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 317 с.